Kripto Varlıkların Ödemeler Dengesi İstatistikleri'ne Dahil Edilmesi

Türkiye'de yerleşik kripto varlık hizmet sağlayıcıları tarafından Merkezi Kayıt Kuruluşu'na (MKK) raporlanan veriler kullanılarak yapılan çalışmalar sonucunda, kripto varlık işlemleri Ödemeler Dengesi İstatistikleri'ne yansıtılmaya başlanmıştır.

Uluslararası standartlar[1], kripto varlıkları karşı taraf yükümlülüğü oluşturup oluşturmamasına göre iki gruba ayırmaktadır. Bu kapsamda, yurt içi yerleşiklerin yurt dışı yerleşiklerle gerçekleştirdiği kripto varlık işlemleri, varlığın türüne göre aşağıdaki şekilde kaydedilmektedir:

- **Karşı Yükümlülük Oluşturmayan Kripto Varlıklar (Bitcoin, Ether vb.):** Bu varlıkların arkasında ödeme yükümlülüğü taşıyan bir ihraççı bulunmadığından, finansal varlık olarak değil, el değiştirebilen finansal olmayan bir varlık olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle Sermaye Hesabı'nda "Üretilmeyen ve Finansal Olmayan Varlıklar" altında yeni açılan "**Karşı Yükümlülük Oluşturmayan Kripto Varlıklar**" kaleminde gösterilmekte; yurt içi yerleşiklerin yurt dışı yerleşiklerden satın aldıkları kripto varlıklar "Gider", yurt dışı yerleşiklere sattıkları "Gelir" olarak kaydedilmektedir. Finansal varlık olmadıkları için Uluslararası Yatırım Pozisyonu'nda yer almamaktadır.
- **Karşı Yükümlülük Oluşturan Kripto Varlıklar (Stablecoin):** İhraççısına karşı alacak hakkı temsil eden bu varlıklar, genellikle ihraççının varlıklarıyla desteklenmek suretiyle, itibari para veya altın gibi belirli bir varlığa ya da bir varlık sepetine göre istikrarlı bir değeri korumayı amaçlamaktadır. Söz konusu varlıklar, Finans Hesabı'nda "**Diğer Yatırımlar / Efektif ve Mevduatlar**" kaleminde takip edilmektedir. Buna göre,
    - **İhraççısı yurt dışı yerleşik olan kripto varlıklar için**, yurt içi yerleşiklerin yurt dışı yerleşiklerden alımları ve yurt dışı yerleşiklere satışları "Net Varlık Edinimi" altında net olarak,
    - **İhraççısı yurt içi yerleşik olan kripto varlıklar için**, yurt dışı yerleşiklerin yurt içi yerleşiklerden alımları ve yurt içi yerleşiklere satışları "Net Yükümlülük Oluşumu" altında net olarak kaydedilmektedir.

  Bu varlıkların stokları Uluslararası Yatırım Pozisyonu'nda da yer almaktadır.

Kripto varlıklara ilişkin akım veriler, Ağustos 2026 döneminden itibaren doğrudan MKK verilerinden derlenmektedir. Önceki dönemlere ilişkin akım veriler ise, MKK'den sağlanan

[1] Bütünleşik Ödemeler Dengesi ve Uluslararası Yatırım Pozisyonu Kılavuzu (BPM7)

Temmuz 2026 sonu stok verisi esas alınarak ve yurt içi yerleşiklerin yurt dışı yerleşik kripto varlık hizmet sağlayıcılara SWIFT kanalıyla Ocak 2021 ve sonrasında yaptıkları net transferler kullanılarak tahmin edilmiştir.

Söz konusu güncellemeler, 13 Kasım 2026 tarihinde yayımlanan "Ödemeler Dengesi İstatistikleri-Eylül 2026" yayınında yansıtılmıştır. Güncellemeler Cari İşlemler Hesabı'nı etkilememekte olup, Sermaye Hesabı ve Finans Hesabı kalemleri ile Net Hata ve Noksan (NHN) kalemi Ocak 2021 döneminden itibaren geçmişe dönük olarak güncellenmiştir.

Bunun sonucunda, Ocak 2021-Ağustos 2026 döneminde yerleşikler net bazda 2.942 milyon ABD tutarı karşı yükümlülük oluşturmayan kripto varlık alımı yaparken, 261 milyon ABD tutarında da stablecoin alımı gerçekleştirmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. Kripto Varlık İşlemlerinin Etkisi (Milyon ABD Doları)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026*	Toplam
II-Sermaye Hesabı	**-398**	**-272**	**12**	**-115**	**-1.403**	**-766**	**-2.942**
III-Finans Hesabı / 4.1.Efektif ve Mevduatlar	**25**	**17**	**-2**	**7**	**92**	**122**	**261**
4.1.1.Net Varlık Edinimi	25	17	-2	7	92	122	261
4.1.1.2.Diğer Sektörler	25	17	-2	7	92	122	261
4.1.2.Net Yükümlülük Oluşumu	0	0	0	0	0	0	0
4.1.2.2.2.Yurt Dışı Kişiler	0	0	0	0	0	0	0
IV-Net Hata ve Noksan	**423**	**289**	**-14**	**122**	**1.495**	**888**	**3.203**

(*) Ocak-Ağustos

Ödemeler Dengesi tablosunda Sermaye Hesabı altında yer alan Üretilmeyen ve Finansal Olmayan Varlıklar kaleminin eski ve yeni sunum karşılaştırması aşağıda yer almaktadır.

Eski	Yeni
Ödemeler Dengesi - Ayrıntılı Sunum	**Ödemeler Dengesi - Ayrıntılı Sunum**
I - CARİ İŞLEMLER HESABI	**I - CARİ İŞLEMLER HESABI**
II - SERMAYE HESABI	**II - SERMAYE HESABI**
1. Üretilmeyen ve Finansal Olmayan Varlıklar	**1.** Üretilmeyen ve Finansal Olmayan Varlıklar
III - FİNANS HESABI	Bilgi İçin: Karşı Yükümlülük Oluşturmayan Kripto Varlıklar ⇨ Yeni Kalem
IV - NET HATA VE NOKSAN	**III - FİNANS HESABI**
	IV - NET HATA VE NOKSAN